

лѣния отъ което посещение той докладвалъ въ Моск. слав. комитетъ, въ пансиона е имало 70 възпитаника, между които 25 своекощни, 33 „казенныхъ“ и 12 безплатни. По-голтмата частъ, споредъ Аксакова, били българи както отъ разнитѣ области на Бѣлж. полу-овъ, тъй и отъ българскитѣ колонии въ Русия. Освѣтъ това имало трима сърби, единъ чехъ (стип. на С.-Петерб. слав. комитетъ); единъ румънинъ и двама араби православни (отъ Иерусалимъ).

Като отбелязва всички добри страни на пансиона, огромнитѣ му заслуги въ образователното дѣло на южнитѣ славяни, Аксаковъ поставя следния въпросъ: „Не би ли било полезно да се основе подобенъ пансионъ и за славянски дѣвизици?“. — Тая подхвърлена мисль, казва проф. Абрашевъ, е зрѣла, докато най-сетне узрѣла и се подложила на осъществление. Но и това дѣло на руската благотворителностъ къмъ южн. славяни не е минало, безъ да се докосне до него ржката на неуморимия Т. Н. Минковъ. На 17 дек. 1873 г. той съобщава на негово блаж. Българския Екзархъ за съставянето на Комитетъ въ Одеса, съ цель „да размисли за отварянето пансионъ, въ който да се възпитватъ българки и сръбкини“. Прочелъ съ „отеческо“ удоволствие съобщената му вестъ, негово блаж. Антимъ I му пише, за да благослови заченатото благочестиво дѣло (Южно-славян. пансионъ въ Николаевъ“ стр. 50—52). Дѣвич. пансионъ, за който е дума, е сщиятъ онзи „Питомникъ южно-славянскитѣ дѣвизици“ въ Одеса, който, основанъ още въ 1874 г., сществува дори до Великата война. Той е извадилъ сщщо така голтъмъ брой образовани българки, повечето отъ които сетне се подвизаваха на учителското поприще. Неговитѣ питомки сж следвали въ мѣстнитѣ девич. гимназии.

Наскоро следъ избирането си за български владетель, князь Ал. Батембергъ минавалъ презъ Одеса, и Минковъ побързалъ да му се представи. Българскиятъ князь пожелалъ да получава редовно сведения за питомцитѣ на Пансиона. На тая заинтересованостъ на князя за сждбата на Пансиона и неговитѣ питомци, Минковъ побързалъ да отговори съ едно писмо, което ни рисува положението на този разсадникъ на образование всрѣдъ българитѣ—току следъ освобождението имъ отъ чуждо иго. Споредъ това писмо-отчетъ, презъ учебн. 1878—79 г. въ пансиона е имало 119 възпитаници, отъ които 104 българи (60 отъ Княжеството, 29 отъ Източна Румелия, и 15 отъ Македония), 7 сърби (2 черног. 1 херцегов., 1 старосърбинъ и 3 отъ Княжеството), 5 руси, 2 чехи и 1 гъркъ. И първитѣ нѣколко години следъ Освобождението ни, въ пансиона на Минкова числото на възпитаницитѣ се въртѣше